

УКРАЇНСЬКЕ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО У ВИШІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГУМАНІТАРИСТИКИ

Чернова Лариса Федорівна

завідувач кабінету кафедри українознавства ХНАДУ,

Чернов Костянтин Валерійович

студент групи ТПТ-11мб-23 ХНАДУ

e-mail: chernovalarisa083@gmail.com

Гуманітаристика сьогодні є надзвичайно актуальною. Гуманітарні науки спрямовані перш за все на духовний розвиток людини. Україна переступила рубіж третього тисячоліття, стала розвиненою незалежною європейською державою з давньою історією та традиціями, і сучасні соціально-економічні процеси у країні зумовлюють гостру необхідність духовного оновлення суспільства. Саме тому важливого значення набуває формування гармонійно розвиненої особистості з високим національно-культурним потенціалом, розвиненим почуттям прекрасного, усталеними естетичними смаками. Таким осередком ХНАДУ є кафедра українознавства. На кафедрі працює гурток «Українського декоративно-прикладного мистецтва». Головним завданням якого є виховання національного світогляду студентів через пізнання народного мистецтва, звичаїв, традицій, обрядів, ремесел; залучення молодого покоління до джерел і процесу творення.

З огляду на ситуацію, що склалася в країні, повномасштабне вторгнення рашистів в Україну, заняття проходять в онлайн режимі, у форматі Zoom.

Програма гуртка розрахована на лекційну, практичну та самостійну роботу.

Заняття за джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання індивідуальних навчальних проєктів (творчі роботи).

Для більш глибокого дослідження маємо можливість використовувати цифровий архів матеріалів Слобожанщини та Полтавщини. Самим долучатися до збору матеріалів інших регіонів України.

На заняттях особлива увага приділяється вишиванню, як одному з різновидів декоративно-прикладного мистецтва. Ще з прадавніх часів ми знаємо про вишитий одяг, рушники тощо. Ці речі для нашого народу були значимі, крім того, що це просто красиво, вони виконували роль оберегів. Адже кожен візерунок має своє символічне значення. За технікою вишивання, за орнаментом можна дізнатися звідки ця річ. У кабінеті «Українська вишиванка» зібрано зразки вишитих рушників з різних регіонів України і це як наочність використовується на заняттях. Для людини вишитий рушник має сокральне значення. Без рушника не обходилося ні народження дитини, ні перше причастя, ні сватання, ні весілля, ні зустріч дорогих гостей, ні навіть поховання. Тому кожна

дівчина повинна вміти вишивати. І зараз ця традиція відроджується сповна. До техніки вишивання муліне, акриловими нитками сьогодні додається бісер. Ми зараз бачимо сукні та сорочки вишиті бісером. Презентації нових технологій дають можливість студентам використовувати їх на практиці. Це особливо помітно, коли студенти в кінці семестру здають свої творчі проекти. Роботами студентів оздоблені кабінети кафедри. Це і портрет Т.Г. Шевченка (вишитий бісером), плетена бісером символіка ХНАДУ, символи України (прапор і тризуб), емблеми університету, ФТС, ДБФ (вишиті хрестиком). Гімн України, «Заповіт» Шевченка, його портрет прикрашають інші аудиторії.

У квітні до «Дня вишиванки» проводиться віртуальна виставка «Майстриня вишивання», де представлені роботи студентів гуртка. Гуртківці є активними учасниками щорічного «Параду вишиванок», як і викладачі не лише нашої кафедри, а й університету. Вишиванка стала невід'ємною частиною нашого життя, символом України.

І зараз, у цей нелегкий для нас час, українські майстрині вишивають для наших воїнів сорочки і відправляють на фронт. Ці сорочки не прості, а є оберігом, бо та любов, що вкладена під час вишивання, збереже їм життя. Адже ще наші козаки, відправляючись на Січ, мали з собою вишиванку, що вишила кохана, дружина чи мати. Тому наші дівчата й жінки з гідністю продовжують звичаї і традиції знаних предків.

Таким чином, для збереження національної ідентичності слід більш потужно розвивати українську гуманітаристику.